

REDACȚIA
și **ADMINISTRAȚIA:**
Deák Ferenc-utca 35.

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimit redacției.
Concuse, inserțiuni și taxele de abonament se trimit administrației
tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FORUM BISERICESC-ȘCOLASTIC, LITERAR ȘI ECONOMIC.

APARE ORĂTĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECH.

ABONAMENTUL:
Pe un an 10 coroane.
Pe jum. an 5 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 franci.
Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș
și comitat Nr. 286.

Nr. 1640/1916.

Ioan,

din îndurarea lui Dumnezeu drept credinciosul Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Ienopolei și al Hălmagiu lui, precum și al părților adnexas din Bănatul-Timișan.

Jubitului cler și tuturor credincioșilor din eparchia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhiească!

„Hristos a înviat din morți,
cu moartea pre moarte călcând,
și celor din mormânturi,
vieată dărindu-le“.

(Tropariul Praznicului.)

Iubiților creștini și fi sufletești!

Am așteptat cu mare dor această mărită și sfântă zi, în care facem pomenirea acelui eveniment fără păreche în istoria lumii, când trimisul lui Dzeu, Unul născut Fiul Său, a făcut deplină mântuirea neamului omenesc din blăstămîul păcatului de demult, și prin aceasta și-a îndeplinit scopul trimiterii și venirii Sale pe pămînt.

Am așteptat cu mare dor aceasta sărbătoare a sărbătorilor, pentrucă astăzi prăznuim pomenirea prealuminării Invierii a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, care cu moartea Sa a călcăt moartea, și cu învierea Sa de a treia zi a dat înviere și vieată și celor din mormânturi.

Si această zi de nouă primăvară a nădejdei a vieții și a învierii noastre, am așteptat-o cu mare dor și de aceea, ca să folosesc prilejul de a vă cercetă iarăși cu scopul de a petrece împreună aceste zile de praznic împăratesc, a vă arăta totodată și calea, care duce la binele și fericirea, după care însetează tot pământeanul, și prin aceasta a susținea și întărî tot mai tare legătura duhovnicească dintre mine și voi, dintre arhiereu și credincioșii săi, întocmai cum se susține și întărește legătura firească dintre părinte și fii săi.

Acesta fiind scopul urmărit de mine prin venirea cu duhul meu la voi, am nu numai credința, ci și convingerea, că acest scop nu lăsa poate ajunge mai bine, dorința inimii mele nu o-lăsa poate împlini în măsură mai corespunzătoare trebuinței sufletului vostru, și astfel nu am putea prăznui mai creștinește și mai cu folos sufletesc aceasta sărbătoare a sărbătorilor, decât, dacă nainte de toate ne vom da seamă de celea, ce se petrec în lume, și dacă din celea ce vedem cu ochii și simțim cu inima, fie ele bune ori rele, fie plăcute ori neplăcute, vom luă îndemn de a asculta și plini cuvântul scripturii, care ne zice: „Mulțumiți pururea pentru toate“ (Efes. 5. 20), „pentru toate mulțumiți, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Isus Hristos spre voi“ (Tes. 5. 18).

Iubiților creștini și fi sufletești!

Privind la starea, în care ne-a aflat sfânta prăznuire de astăzi, naintea ochilor nostri se deschide tabloul, și vrând nevrând ni-se înfățișează icoana zilelor de asemenea praznic dumnezeesc din vremile de pace, deci dată ne este și nouă voia și putință, de a face asemănare între trecut și prezent, între atunci și acum.

Ne este în proaspătă memorie bucuria și veselia, ce se petreceă atunci în inima și se reoglindă în fața fieștecăruia dintre noi chiar și numai cugetându-ne la apropierea acestui praznic împăratesc.

Cu multă placere ne mai aducem aminte și de credința și de dragostea creștinească, cu care toți se pregăteau de prăznuire, curățindu-și sufletul și trupul de intinăciunea vieții petrecute; ne aducem aminte de aceea, că părintii tractau mai bland cu casnicii lor, aceștia erau mai ascultători, cei certați între sine cercau apropiere și iertându-se împrumutat, se împăcau chiar și numai de bucuria prealuminării Invierii.

Totuștemenea ne mai aducem, precum și trebuie să ne aducem aminte de veselia și de desfătarea nevinovată, în care petreceau acestea sfinte zile de praznic bătrâni și tinerii, cei mari și cei mici, săracii ca și cei bogăți, bărbații

ca și femeile, și cărturarii deopotrivă cu ne cărturarii.

Când însă ne dăm seamă de asemenea sărbători vesele din trecut, am fi nedrepti dacă nu am atinge și aceea, că prăznuirea cu asemenea veselie și desfătare nu-și avea sorgintea numai în bucuria, că au ajuns zile de odihnă cu bucate mai alese și mai bogate, ci isvorul adevăratei bucurii eră mulțumirea sufletului, că s’au învrednicit a mai ajunge o nouă primăvară a vieții, și prin aceasta un nou prilej de a petrece fiecare în liniște cu casnicii săi, adecă: fiii cu părinții și aceștia cu fiii lor, chemați și veniți din apropiere și din depărtare la căminul părintesc, spre a-și vedea unul de altul și a se sfătu asupra modului și a mijloacelor de întărire în nădejdea binelui și a fericirii, după care însetează tot pământeanul.

Dar cu câtă bucurie și placere ne aducem aminte de prăznuirea noastră în acestea sărbători împărătești din vremile de pace, cu atât mai grea ne vine starea, în care ne aflăm în acestea zile, pline de dureri și întristări, de vieri și suspine următe din diferitele certări de sus și din ispите de jos, dar deosebi din cauza și pentru urmările răsboiului fără păreche în istoria lumii cunoscute, care răsboiu nu numai nu înceată și nici nu se potolește măcar, ci ia dimensiuni și proporții tot mai mari, înlocmai ca și părjolul dat în pădurea seculară, pe timpul de toamnă și de primăvară, când și frunzișul și pământul e uscat, și când vântul alimentează focul cu așa mare putere, că numai ploua torențială e în stare să-l stingă.

Este simțită *durerea*, este mare amărăciunea și întristarea, din motivul, că ni-se rărește tot mai tare sirul bărbătilor în floarea vieții, ne crește numărul văduvelor și al orfanilor, și ni-se îngreunează traiul vieții, dar mare ne este și *neliștea și îngrijirea*, ce ne-au cuprins pe toți, de soarta ce ne așteaptă în viitorul apropiat și îndepărtat, față de care n'avem nici cel mai mic punct de orientare, iar aceasta împrejurare, nu o putem nesocotii, pentru că și aceasta, ca și ori ce altă asemenea neliniște și îngrijire, amărește și întristează inima tuturor în măsura, de a înțelege pe deplin cuvântul scripturii, că: „*înima veselă face vieță înfloritoare, iar omului trist i-se uscă oasele.*“ (Pilde c. 17. v. 22.)

Cugetându-mă astfel la aceasta stare de lucruri, auzul meu îl străbate și corzile inimiei mele le mișcă porunca dată de Dumnezeu cu cuvintele: „*Mângăiați, mângăiați poporul meu, zice Dumnezeul vostru.*“ (Isaia 40. v. 1.)

E scurtă aceasta poruncă, dar pe cât este de scurtă, pe atât este și de semnificativă,

pentru că ea are farmecul și puterea de-a deșteptă mintea și a determină voința tuturor, ca să cunoască, că este Dumnezeu, și să înțeleagă, că acest Dumnezeu, părintele nostru al tuturor, și în trecutul îndepărtat a certat poporul său, dar de și l-a certat nu l-a părăsit, ci prin conducătorii ce i-a dat, a îngrijit și de mângăierea și de mântuirea lui.

Din porunca de sus mai poate și trebuie să înțeleagă omenimea și aceea, că pe cât de simțită a fost și este trebuința balzamului la alinarea durerii ranelor trupești, pe atât de simțită este și a fost în toate timpurile, și la toate popoare și trebuința de mângăiere și de îmbărbătare a omului cu suflet sdrobit, a omului cu suflet ispitit de valurile grijilor și a-le neajunsurilor vieții sale.

Cunoscute toate acestea, cunoscută fiind însemnatatea, ce o are pentru viață și activitatea creștinului, starea lui sufletească, mai știut fiind și aceea, că liniștea sufletului înviorază inima omului și îi produce bucurie, iar neliniștea îi stârnește numai amărăciune și întristare, temere și îngrijire — cum stârnește și în noi starea, în carea ne aflăm acum cu toate ale noastre, — este de înțeles, că trebuința de mângăiere și îmbărbătare, și astfel trebuința de liniște, o simțim și noi în măsură mai mare, decât ori când în cursul vieții noastre de până acum.

De asemenea sentimente fiind cuprinși, se iveste de sine întrebarea: care să fie calea, pe carea umblând, să putem dă de izvorul tămăduirei acestei boale de neliniște și îngrijire obștească, de carea pătimim și noi, cu întreaga lume din apropiere și din depărtare.

Cugetându-ne însă la aceasta întrebare, de am cere sfatul și îndreptariul tuturor filozofilor pământului, de am răsfoi toate cărțile, câte s’au scris în cursul veacurilor, totuși nu am putea primi sfat și îndreptariu mai potrivit lipselor noastre, și nici că ne-am putea forma altă convingere decât aceea, că liniștea și mângăierea, după care însetoșăm, să-o cercăm și noi tot numai și numai la acea fântână bogată în asemenea izvoare, la care au cercat-o și unde au aflat-o și moșii și strămoșii nostri, în zilele de asemenea amărăciune și neliniște, de care au avut și ei parte în cursul veacurilor.

Și întrebându-ne acum, care să fie fost fântâna cu asemenea izvoare de recreare, de liniște și întărire sufletească, vom află fără multă osteneală, că ea n'a fost, nu este și nu poate fi alta, decât însăși **casa** lui Dumnezeu, însăși **religia**, deci însăși **biserica noastră**, a cărei izvoare sunt atât de bogate în puterea alinării și a tămăduirei ranelor sufletești ale

creștinului, pe cât de bogate sunt sfintele învățături, ce ni le-au dat și lăsat Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos, a cărui prealuminată înviere o prăznuim astăzi, vestindu-o tuturor cu cântarea de biruință: „*Hristos a învieat din morți, cu moartea pre moarte călcând, și celor din mormânturi, viață dăruindu-le*”, care cântare o intonăm cu atât mai mare dulceață și însuflețire, cu cât avem convingerea, că, Învierea Domnului, este biruința luminii asupra întunericului, a binelui asupra răului, a vieții asupra morții, și astfel ea este chizeșia nădejdii vieții și a învierii noastre la ziua de apoi.

Cugetându-ne la aceasta, să ne cugetăm și la aceea, că fiecare drumariu, ajungând la cutare izvor de munte, nu se mulțumește numai cu aceea, ca să-și desfățeze vederea și auzul în murmurul lin, cu care curge acel izvor, ci folosește prilejul de ași stâmpără și setea, din apa lui cristalină, ca astfel să-și reculeagă și puterile, stoarse prin obosala drumului.

Adunați acum și noi la rugăciune și la sfânta prăznuire în acest loc, să nu uităm, că suntem în casa lui Dumnezeu, și că „*casa lui Dumnezeu este biserică Dumnezelui celui viu, stâlpul și fundamentul adevărului*” (I. Tim. 3. v. 3.).

Să nu uităm, că ne aflăm la fântâna cu izvoarele trebuințelor sufletești, deci să nu ne mulțumim numai cu aceea, că am văzut păreții și podoabele acestui lăcaș al măririi lui D-zeu, și nici cu aceea, că am auzit cum se cântă și am văzut cum se cetește, ci noi trebuie să ne dedăm auzul spre a înțelege și aceea, ce se cântă și ceea ce se cetește, ca astfel să luăm și noi lumină din lumină, credință din credință și nădejde din nădejde.

Noi trebuie să urmăm pildei drumariului, să bem din apa vindecătoare a acestui izvor, ascultând și primind cuvântul lui Dumnezeu, pentrucă: în măsura în care vom face loc cuvântului lui Dzeu în inimile noastre și în măsură, în care vom plini sfintele porunci, în acea măsură se va liniști sufletul fieștecăruia dintre noi de grijile și necazurile, de care suntem cuprinși.

Simțesc și eu împreună cu voi, că prăznuirea de acum nu este însotită de bucuria și veselia anilor de pace.

Știu și aceea, că aceasta bucurie și veselie s'a micșorat prin greutățile zilnice de tot soiul, între cari și prin faptul, că mulți dintre fiili și membrii familiei voastre, nu numai nu sunt între voi și cu voi la prăznuire, ci și pentru aceea, că mulți dintre ei au trecut din viață, din care cauză, bucuria și veselia a adormit

deosebi în casele acelor părinți, cari și-a pierdut pe unicul fiu, care le era razamul bătrânețelor.

Dar ori și cât s'ar părea de grele zilele noastre, să nu desnădăduim, ci să ne întărim credința în D-zeu, și în ajutorul darului său.

Când vă îndemn la aceasta, vă pun în vedere faptul, *vouă bine cunoscut*, că zilele de sărbători ale moșilor și ale strămoșilor și chiar ale părinților nostri, încă n'au fost tot cu soare, fără nor și fără ceață, și nici cărările vieții lor n'au fost presărate tot numai cu flori de crin ori cu ramuri de maslin, cum li se zăreau lor zilele de sărbători și cărările neamurilor conlocuitoare, cu toate acestea ei n'au pierdut credința în îndreptarea lucrurilor spre bine, ci s'au împăcat cu împrejurările, întărinu-se în credință, că Dumnezeu nu-i va părăsi, precum nici nu i-au părăsit, ci i-au făcut biruitori în lupta de existență și afirmare, ca și popor de ordine.

Să ne împăcăm dar și noi cu stările în care ne aflăm, și aceasta să-o facem și o putem face cu atât mai ușor, cu cât soarta noastră, urmată din războiul de acum, este soarta comună a tuturor neamurilor, cu cari trăim în societate pe acest pământ, și de aceea, când ne cugetăm la perderile avute cu rezbelul, să avem în vedere și aceea, că deși am pierdut și noi o parte însemnată din floarea fiilor bisericei și a neamului nostru, dar în măsura, în care a căzut ori s'a nenorocit unul și altul dintre ei în lupta pentru Tron și patrie, în aceea măsură ni-s'a sporit și ni-se sporește și numărul eroilor noștri, din cenușa căroră așteptăm să ne răsară Soarele dreptății.

Deci până să se reverse peste lume doritul dar al păcii, noi să ne împăcăm cu împrejurările, a căror schimbare și aşa nu stă în puțină noastră și urmând pilda Mântuitorului nostru Isus Hristos, să ridicăm ochii la cerescul părinte și să-i zicem: Doamne! dacă nu a putut să treacă, fără să bem, păharul acesta, fie voia Ta, precum în ceriu, aşa și pre pământ.

Și ca fiecare să înțeleagă trebuința acestei mângăieri, pentru pierderea fiilor săi, să se întrebe totinsul întru sine: „*Ce ai omule ce nu ai fi primit, iar de ai primit, ce te lauzi, ca și cum ai fi primit?*” (Coloseni c. 2 v. 3).

Iar dacă recunoaștem, precum și trebuie să recunoaștem, că tot ce avem, am primit, ce lucru mare ar fi să zicem: „*Ale Tale Doamne dintru ale Tale*”, iar dacă ale noastre ni-se iau fără întrebarea și voia noastră, de ce să nu zicem: *Domnul a dat Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac*”. (Iov I. v. 2).

Crezând, că aşteptați și un îndreptariu deosebit pentru ziua de astăzi, în, că cel mai potrivit îndreptariu trebuinței sufletești a fiecărui este acela: de a prăznul creștinește, având naștea ochilor cuvântul sfintei scripturi, din care învățăm a cunoaște, că „creștinătatea cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și a Tatălui aceasta este: a cercetă pre cei săraci și pre văduve în năcăzurile lor”. (Iacob 1. v. 2).

Cari sunt văduvele le știi cu toții, și mai știi și aceea, că săracii poporului nostru nu sunt acum numai aceia, cari n'au avere, ci săracii nostrii sunt acum toți orfanii ostenilor nostri, căzuți în lupta de apărare a Tronului și a Patriei, de viață și de creșterea cărora întru frica lui Dumnezeu, trebuie să se îngrijească neamul sub scutul bisericei, cum îngrijeste grădinariul creșterea sădîșului său, pregătit din sămânță mărului căzut.

Dorind să primiți acestea sfaturi ca și o anaforă pregătită și sfîntită anume pentru voi, vă doresc totodată, să puteți petrece în pace și cu dragoste creștinească acestea sfinte sărbători, și să ajungeți cele următoare cu deplină liniște și veselie sufletească. Amin.

Arad, la sfintele sărbători ale Învierii Domnului din anul 1916.

Al vostru tuturor

de binevoitor:

Ioan D. Dapp m. p.
Episcopul Aradului.

Nr. 1820/1916.

Ioan,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Ienopolei și al Hălmagiu lui, precum și al părților adnexe din Bănatul-Timișan.

Iubitului cler și popor și iubiților deputați ai Sinodului nostru eparhial: dar și îndurare dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhiească!

Cu provocare la §§-ii 89 și 90 din Statutul organic, convocăm Sinodul nostru eparhial ordinar al diecezei Aradului la biserică Noastră catedrală de aci pe Dumineca Tomii, adepă pe 17/30 aprilie a. c. oarele 9 dimineața, în care zi, după săvârșirea serviciului divin, va urmă deschiderea Sinodului în sala de gimnastică a Scoalei noastre de fete.

Ceeace se aduce la cunoștința tuturor P. T. D. deputați spre știre și orientare.
Arad, la 5/18 Aprilie 1916.

Al tuturor binevoitor

Ioan D. Dapp m. p.
Episcopul Aradului.

Notă. Indatorați prin concluzul Nr. 44 al Sinodului eparhial din 1901, aducem la cunoștința Domnilor deputați sinodali, că nici un concediu nu se acordă fără de cuvenita motivare și dovedă a cererei de concediu, urmând a se procede în caz contrar întru toate conform ultimelor dispoziții din §. 59 al Regulamentului afacerilor interne.

La învierea lui Hristos.

Sfintele Paști, cari cuprind în sine atâtă indemnuri de înălțare sufletească, de obiceiu le sărbătorim numai cu trupul. Sufletul nostru rămâne incătușat de grijile zilnice și în acestea mărește zile, deși lui și sună în primul rând cântecile învierii. Oh! câte suflete înmormântează viața aceasta cu valurile ei grele. Dorințele deșerte, slăbiciunile, patimile și trăndăvia atâtă ne zdrobesc, până când din om, din cea mai aleasă faptură alui D-zeu, nu rămâne alta, decât o ruină. Natura își face cursul său regulat, după odihna petrecută sub vestmântul alb al zăpezii, se pune pe lucru cu o miraculoasă energie. Deschideți-vă ochii și vedeți cătă muncă și splendoare să desfășură în natură deacum dă primăvara. Fiecare crenguță se îmbracă cu frâgezime, cu frunzulite și cu flori, fiecare sămbure mititel se frângă și se luptă ca un atlet, ca să răsbească prin brușii greoi la lumina soarelui. Râulețele s'au desgheteat și curg înainte, albinele prin toate ramurile și florile, cântă fără întrerupere imul muncii atotmântuitoare.

Spune sincer iubite creștine, ce ai facut tu în zilele tale fericite, când erai tiner, sănătos și plin de puteri?! Vezi dobitocul că e dobitoc și totuși căt e de prevăzător, când câmpurile sunt mai pline de roduri și când el ar putea să doarmă mai bine, dincontră atunci e mai activ, strâng și adună hrană din zori până în noapte în hambarul său pentru iarnă.

Deșteaptă-te deci creștine și tu, nu dormi, pentrucă acum e vremea lucrului până când puterile tale fizice și spirituale sunt în floare. Nu visă, nu te da pradă fantaziei și patimilor, ci fi treaz și muncitor, fundamentează-ți viața ta pe poruncile cele vecinice ale lui D-zeu și atunci viața ta va primi începutul cu începutul un gust dulce.

Uită că și mormintii au înverzit și dânsii sunt scăldăți în lumină și acoperiți cu fel de fel

de flori, dar ce folos! pentrucă cei ce zac în mormânturi nu le mai văd și nu le mai pot gusta frumsețea lor. Intre noi cei vii și între cei răposați nu va fi deosebire, dacă sufletele noastre, în loc să fie vii și active sunt amorțite de păcate. Să ne sculăm deci din morți, precum zice scriptura să ne curățim sufletele de păcate: de trăndăvie, de răutare, de invidie, de lăcomie, de prostie etc. Fiștecare zi a vieții noastre să o privim de un capitol prețios, care trebuie conștientios fructificat. Să punem închipuirea la o parte și să muncim cu brațele pentru a căștiga pânea cea de toate zilele, să adunăm în fiecare zi măcar numai un cuget înalt, numai o simțire frumoasă și așa purcezând pe aceasta cale la finea vieții noastre ne vom trezi cu o comoară neapreciabilă, iară la dincontră, pagubele din singuraticile zile vor constitui cu siguranță deficitul cel dureros, atunci când integritatea puterii noastre va dispărea. Gândurile și vrerea la trezirea din somnul vieții și la înviere din moarte să ne-o trezească în suflete cu putere sf. Paști. Darul lui D-zeu cel atotputernic se îpogoră numai în sufletele curate și vii.

De căteori nu avem prilejul în aceasta viață să vedem, că și pasările cântătoare și fluturii cei gingeși fug de locurile necultivate și caută grădinițele cu pomi și flori îngrijite. Așa și darul lui D-zeu numai în sufletele curățite de molima păcatelor urîte se coboară și rodește roduri minunate. Suflete trebuie să te deșteptă din somn și să învezi din morți și numai atunci te va lumenă Hristos. Și când Hristos se va milostivî și te va lumenă, atunci în sufletul tău va fi vecinica primăvară. Inima ta va fi ca o grădină frumoasă, plină cu flori, cu verdeață și miresme. Atunci sufletul tău va găsi așa de ușor calea adevărului, a laudei și a frumosului. Lumina lui Hristos va umplea viața ta cu vedere clară și cu fericire adevărată.

Sf Paști cu cântarea lor cea preafrumoasă: »Hristos a inviat din morți cu moartea pre moarte călcând...« se însemne pentru tine creștinule un început de viață nouă. Mori pentru viață cea veche ca să învezi pentru o viață nouă. Cheltuiește-ți de acum încolo toată energia și toată vrerea ta, care până acum o ai risipit cu nepăsare în toate părțile numai pentru o luptă înverșunată cu tine însuți. Viața e luptă groaznică cu îspitele cele din afară și cu cele din lăuntru și cine nu luptă vitejește contra lor, le cade pradă și pierde pentru vecie lumina lui Hristos. De praznicul de azi deci »să ne curățim simțirile« pline cu slabiciuni și păcate, ca să putem »sa vedem pe Hristos strălucind.

X.

Biblioteca religioasă.

»Scoala română«, librăria din Suceava, Bucovina, s'a pus în serviciul unui nobil scop, anume editează »Biblioteca religioasă« de conținut instructiv moral, redactată de Sfinția Sa dl A. Tăntul din Suceava. Cărțicelle acestea sunt scrise într-o limbă curat populară pe înțelesul tuturor. Viețile și suferințele Sfinților sunt istorisite de autor cu atâtă mlădiere încât cetitorul, la auzul lor, se învrednicește de propriile sale suferință, se simte aevea strămutat într-o lume măngăietoare și inspirătoare de curaj și răbdare. E o lectură care-l face să uite un moment de necazul zilei. Această Bibliotecă a dovedit astfel că e una din cele mai căutate și în scurt timp relativ și-a aflat o mulțime mare de prieteni pentru care vorbesc comenziile zilnice și aprecierile persoanelor competente. Ediția II. din broșura Nr. 1 »Viața st. părintelui nostru Vasile cel mare cu rugăciunile p. sf. cuminecatură și cu blestemurile asupra spiretelor rele, am terminat-o acum. Prețul 40 bani (cu 20% rabat). Broșura Nr. 2 »Viața Sf. Gheorghe va fi gata la 1 Aprilie.

Deputați congresuali mireni.

In arhidieceză:

Au fost aleși următorii: In cercul I. Sibiu Ioan Henteș, asesor la sedria orfan., Sibiu, deputat ordinar și Ștefan Stroia, protonotar comit., Sibiu, deputat ad hoc. II. Săliște Dr. Nicolae Comșa, medic, Săliște, deputat ordinar și Petru Drăghiciu, protopretor, Săliște, deputat ad hoc. III. Sebeș Dr. Iosif Blaga, director gimn., Brașov, deputat ordinar și Dr. Eugen Mețianu, protofisc. comit., Brașov, deputat ad hoc. IV. Alba-Iulia Ioachim Fulea, director de bancă, Alba-Iulia, deputat ordinar și Dr. Rubin Patița, advocat în Alba-Iulia, deputat ad hoc. V. Deva Dr. Aurel Vlad, advocat în Orăștie, deputat ordinar și Dr. Aurel Muntean, advocat în Orăștie, deputat ad hoc. VI. Hațeg Dr. Toma Ienciu, advocat în Hațeg, deputat ordinar și Nicolae Zigre, secretar mitropolitan în Sibiu, deputat ad hoc. VII. Ilia Victor Tordășianu, exactor consistorial Sibiu, deputat ordinar și Dominic Rațiu, director de bancă în Lugoj, deputat ad hoc. VIII. Geoagiu Dr. Valeriu Petco, consilier financiar în Deva, deputat ordinar și Valeriu Candrea, v.-president la sedria orfanală în Deva, deputat ad hoc. IX. Zarand Dr. Ioan Radu, prof. gimn. în Brad, deputat ordinar și Dr. Ștefan Albu, medic în Brașov, deputat ad hoc. X. Câmpeni Dr. Vasile Preda,

advocat în Sibiu, deputat ordinar și Dr. Zosim Chirlop, advocat în Câmpeni, deputat ad hoc. XI. Turda Dr. Nicolae Bălan, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Dumitru Vulcu, director de bancă în Sibiu, deputat ad hoc. XII. Cluj Dr. Pavel Roșca, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Vasile Almășan, advocat, Cluj, deputat ad hoc. XIII. Solnoc Dr. Gavril Buzura, advocat, Lăpușul-unguresc, deputat ordinar și Dr. Augustin Bodea, advocat, Dej, deputat ad hoc. XIV. Bistrița Dr. Vasile Pahone, advocat în Bistrița, deputat ordinar și Iosif Popescu, dir. de bancă în Reghin, deputat ad hoc. XV. Târnava Eugen Todoran, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Dr. Ioan Mateiu, coreferent școlar, Sibiu, deputat ad hoc. XVI. Sighișoara Victor Păcală, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Dr. Ioan Baciu, prof. la școala comercială, Brașov, deputat ad hoc. XVII. Treiscaune Dr. Iancu Mețianu, mare proprietar în Zernești, deputat ordinar și Nicolae Sulică, prof. gimn. în Brașov, deputat ad hoc. XVIII. Brașov Arseniu Vlaicu, dir. școalei comerciale, Brașov, deputat ordinar și Dr. Tiberiu Bredicean, dir. fil. «Albina», Brașov, deputat ad hoc. XIX. Bran Nicolae Garoiu, advocat în Brașov, deputat ordinar și Iosif Pușcariu, adv., Brașov, deputat ad hoc. XX. Făgăraș Alexandru Belle, v.-comitele com. Făgăraș, deputat ordinar și Dr. Ioan Garoiu, advocat în Brașov, deputat ad hoc. Fiindu-ne cunoscut acum rezultatul tuturor alegerilor din arhidieceză pentru proximul congres ordinar precum și cel ad hoc, putem constată următoarele: Membri noi cari până acum nu au mai făcut parte din finaltele noastre corporațiuni bisericești (sinod arhidiecean și congres) din numărul de 60 sunt 11 și anume: 1. din cler: Dr. Octavian Costea, secretarul consistorului arhidiecean și Ioan Teculescu, protopresbiter în Alba-Iulia. 2. mireni: Dr. Stefan Albu medic în Brașov, Dr. Ioan Baciu profesor la școala comercială din Brașov, Alexandru Belle v. comite al comitatului Făgăraș, Dr. Tiberiu Bredicean dirigentul institutului filialei Albinei din Brașov, Valeriu Candrea v. președintul scaunului orfanal din Deva, Dr. Ioan Garoiu advocat în Brașov, Dr. Rubin Patiță avocat în Alba-Iulia, Dr. Valeriu Petco consilier la direcția financiară din Deva, și Dumitru Vulcu dir. de bancă în Sibiu. Dintre foștii deputați cari au participat la primul congres electoral după inaugurarea Statutului nostru Organic la 1873 un singur deputat este care este ales ca deputat și în anul acesta. Este veneratul prezent al consistorului nostru arhidiecean Ilustritatea Sa, Domnul arhimandrit și vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu. Dintre deputații cari au participat la congresul din anul 1874 pe lângă Ilustritatea Sa domnul Dr. Ilarion Pușcariu mai este

membru al congresului ce se va întruni în vara aceasta Dl Nicolae Zigre, secretar mitropolitan.

In dieceza Caransebeșului:

Au fost aleși următorii: Cercul Valea-bou lui: Titu Hațieg advocat în Lugoj (în ciclul trecut Dr. Petru Cornean advocat Oravița). Cercul Logoj: Aureliu Dobosan sen. or. în Carans. (în ciclul trecut Dr. Valeriu Braniște publicist Logoj). Cercul Făget: Ioan Cimponeriu protopret. în Făget (în ciclul trecut Dr. George Gârda adv. în Făget). Cercul Buziaș: Titus Margineanu cons. de fin. Timișoara (în ciclul trecut Geza Baron Duca Cadar (reposat)). Cercul Chilad: Dr. Iuliu Coste adv. în Ciacova (în ciclul trecut George Breban (reposat)). Cercul Verșet: Dr. Liviu Lință adv. în Budapesta (în ciclul trecut Dr. Petru Zepeneag adv. în Verșet). Cercul Iam: Eremie Dan, notar cerc. în Berliște (în ciclul trecut George Serb (reposat)). Cercul Sasca-monț.: Petru Corcan, dep. dietal în Budapesta (în ciclul trecut Petru Corcan) Cercul Oravița-montană: Iosif Brebenar, ing. la S. C. F., Recița (în ciclul trecut Dr. Ion Nedelcu, adv. în Oravița). Cercul Bogdan-montană: Dr. Timotei Radi, jude reg. Bocșa-m. (în ciclul trecut Dr. Cornel Cornean, secr. în Caransebeș). Cercul Caransebeș: Aurel Moaca, ases. cons. Caransebeș (în ciclul trecut Iosif Gall (reposat)). Cercul Ohaba-bistra: Patriciu Drăgălină, pres. com. de av. Caransebeș (în ciclul trecut Patr. Drăgălină). Cercul Terejova: Dr. Valeriu Olariu, medic în Terejova (Dr. Al. Morariu, adv. în Caransebeș). Cercul Domașnia: Dr. Virgil Neemoian, medic în Mehadia (în ciclul trecut Const. Pepa, mag. silv. în Caransebeș). Cercul Mehadia: Const. Burdia, cons. aulic în Budapesta (în ciclul trecut Nicolae Cena (reposat)). Cercul Prigor: Zaharie Miulescu, neg. în Pârvova (în ciclul trecut Titu Hațieg, adv. în Logoj). Cercul Bozoviciu: Ioan Dobreu, mag. silv. în Caransebeș (în ciclul trecut Ioan M. Roșiu, adv. Biserica-albă). Cercul Biserica-albă*: Dr. George Nediciu, fisc. arerial Budapesta (în ciclul trecut Dr. A. Novacu, adv. Biserica-albă). Cercul Alibunar: Dr. Nicolae Petroviciu, adv. Logoj (în ciclul trecut Dr. G. Dobrin, adv. în Logoj). Cercul Satul-nou: Valeriu Petcu, inv. în Doloave (în ciclul trecut Dr. St. Petroviciu, adv. Bogșa-m.)

Al patrulea împrumut de stat.

Escoala Sa dl ministrul de finanțe Teleszky anunță emisia a patra a împrumutului de stat pe terminul de la 19 aprilie 1916, până la mai 23 sub cunoscutele condiții de mai nainte.

A contribut la imprumutul de stat însamnă a da guvernului posibilitatea de a suportă enormele spese ale răsboiului și a-l duce la biruință.

Eroismul poporului nostru a înarticulat în carte neamurilor din aceasta țară loc de onoare. Ce n-au putut face atâtea capete luminate în lupta lor constituțională au făcut brațele vânjoase ale țărănuilui român, cari au atras admirarea lumii asupra virtuților militare ale acestui popor, care prin sângele său își întemeiază acum un nou viitor de aur.

Cei rămași acasă au strălucit în virtuțile lor cetățenești. Element de ordine, fiecare un erou al muncii cinstite și a abnegației unde s-a cerut, fără murmur, din cel mai curat sentiment al datoriei cetățenești, în care l-a crescut biserică lui învățătoare.

Deși poporul nostru agricultor, care pe bună cale nici nu știa ce e o hârtie de valoare, când i-s-a cerut la emisiile anterioare subscriptii de răsboiu, a ieșit din găoacea plugăriei lui și și-a deschis punga pentru tron și patrie. Satele noastre au vîrsat cu ferdela aurul și argintul lor în visătoria statului. Emisia nouă este totodată și nouă ocazie de a da totul pentru reușita glorioasă a răsboiului ce va urcă și bonitatea hărtiilor de stat. Preoțimea va avea să lumineze poporul asupra condițiilor de semnare a acestui imprumut de răsboiu.

CRONICA.

De sf. sărbători. De astă dată se vor petrece sf. sărbători fără ouă roșii și fără veselii sgomotoase. Le vom petrece în rugăciuni pentru iubiții nostri de pe câmpul de răsboiu și în preamarirea Invierii, care ne dă și nouă nădejdea creștinească a Invierii unui viitor pașnic și fericit rescumpărat acum prin scump sărgele filor nostri. Trimitem tuturor cetitorilor nostri salutul creștinesc: Hristos a inviat!

Sprijinirea pregătirii făinii de ciolane. În urma stării de răsboiu s-a ivit în unele locuri lipsa de gănoi artificial ce conține acid de fosfor, deoarece materia primă, fosforitul, ce se întrebunează la fabricarea superfosfatului mineralic, se aduceă înainte de peste ocean și nu se poate importă acumă. Altă materie primă însă, care se află și în timp de răsboiu, sunt ciolanele, din cari se pregătesc făină de ciolane atât de trebuinciosă pentru agricultură și superfosfatul animalic. O producție mai mare de făină de ciolane ar putea înlocui lipsa fosforitului ce se importă mai înainte și ar putea înălțări micșorarea rodirii pământului. De aceea trebuie sărse numai decât toate ciolanele de pretutindene și întrebunțate la fabricarea făinii de ciolane. Se știe că întrebunțarea ciolanelor pentru agricultură e foarte însemnată. De aceea e pe mare lipsă strângerea ciolanelor și e în interesul fiecărui să contribue la aceasta din răsputeri. Prin acest lucru

se înrăurește asupra înzestrării populației cu cereale și cu alte mijloace de traiu. Mai înainte vreme umblă din sat în sat și din oraș în oraș oameni anume ca să strângă ciolanele. Ei le dedeau apoi societății „Colla“ din Viena I. Fischhof nr. 3. Această societate înzestră toată industria de ciolane cu materii prime. Acuma în urma imprejurărilor extraordinare ale stării de răsboiu se vede lipsa de negustori de aceia de ciolane. De aceea e de neapărată lipsă să se îngrijască de strângerea ciolanelor în alt mod. Comunele ar putea organiza strângerea ciolanelor de pe teritoriul lor în următorul mod: Să se hotărască locul în care au să se adune ciolanele și să se întrebuneze la strângerea lor copiii de școală, cari ar avea de umblat dela casă la casă și de strâns orice fel de ciolane ar află. Ciolanele ar trebui sărse toate în locul hotărît de comună, care apoi le-ar putea vinde la negustorii de ciolane. Comunele s-ar putea adresa către societatea susnumită „Colla“, care le va înștiința imediat cari sunt agenții ei împoterniți la cumpărarea de ciolane.

„Viața Nouă“.

Copilașii și orfelinatul. Înfăptuirea orfelinatului trebuie să preocupe toate straturile noastre sociale. Doamna Eugenia Tordășianu, profesoară la școală civilă de fete a „Asociației“, a avut ideia ingenioasă și fericită de a pune la contribuție în serviciul orfelinatului și pe micii copilași, băieți și fetițe, cu vîrstă între 6—10 ani, cu cari va da în teatrul orășenesc o producție publică în timpul cel mai apropiat, probabil la Dumineca Tomii d. a și în alte zile. Doamna Tordășianu este neobosită, conducând cu mult zel de cîteva săptămâni probele de gimnastică, de jocuri, de cântări, declamații etc. cu mica dar voinică trupă de copilași, cam 25—30 la număr. Venitul curat al acestei interesante și pentru noi de tot nouă producționi, va fi destinat fondului orfelinatului proiectat pentru Sibiu. Drept aceea atragem de pe acum binevoitoarea atenție a publicului nostru și din imprejurime asupra acestei producționi unice în felul său. Programul detaliat îl vom da de cu vreme în publicitate. „Tel. Rom.“ Faptă vrednică de urmat și la noi.

Universitatea din Cernăuț. În toamna anului trecut se deschise la universitatea din Cernăuț numai facultatea teologică, din anumită precauție. Acum vine sălarea, că cu ziua de 1 mai 1916 se redeschid și celelalte facultăți ale universității cernăuțene, ceeace dovedește, că cei dela conducere țin esclusă de tot o nouă invazie a Rușilor în Bucovina.

Zilele fără carne. Un suedez, sosit acasă dela Berlin, descrie starea de spirit a capitalei germane și spune, că animația de pe străzi este aproape aceeași ca de obicei în timp de pace. Publicul nu arată nici cel mai mic semn al descurajării... Zilele fără carne nu au nimic supărător pentru nimeni. Numai un vechi prieten al meu, un medic, — zice suedezul, — mi-s-a plâns de ele. „Crezi tu, doctore, că poporul răbdă foame?“ l-am întrebat. „Cătuși de puțin; însă mie îmi merge rău!“ — „De ce tie?“ — „Foarte simplu: pentru că astăzi nimeni nu-și mai strică stomacul...“ Doamne dă-le mintea să se întoarcă la posturi și rugăciuni spre înălțarea lui Dumnezeu. Dacă n-ai ascultat de preoți, vă va întoarce nevoie la calea înțelepciunii d-zești.

† **Vasilie Bugariu**, fiul fruntașului nostru econom Ioan Bugariu din Căpruța și funcționar de bancă la „Lumina“ din Sibiu, a trecut la cele eterne în boala contrată pe câmpul de răsboiu anume, pe fostul front

sârbesc. A fost înmormântat cu mare jale în Căpruța parentat de părintele Dimitrie Maci. Odihnească în pace.

Necrolog. Subsemnatii cu inima sdorbită de durere aducem la cunoștința tuturor rudenilor, amicilor și cunoscătorilor, că mult iubita și neuitata noastră soție, mamă, noră, cununată și mătușă *Florica Serb n. Abrudan*, după îndelungate și prea cumplite suferințe în etate de 39 ani și în al 20-lea an al fericitei sale căsătorii și-a dat în Viena la 30 martie (12 aprilie) 1916 blandul și nobilul suflet în mâinile ziditorului. Rămășițele pământești ale răposatei s-au transportat la Arad, în casa mortuară a cimitirului de jos, de unde în 4/17 aprilie la ora 3 p. m. se vor așeză după rânduiala bisericei gr.-or. române spre odihnă vecinică. Fie-i înrâna ușoară și memoria binecuvântată Arad, la 2/10 aprilie 1916. Miron Serb, major c. și reg., ca soț. Miron Serb, Titu Serb, ca fiu. Tiberiu Popovici, Lucia Popovici, ca nepot și nepoată. Gherasim Serb și soția născ. Maria Chirilescu, ca soacru și soacrä. Teodor Serb, Gheorghe Popovici și soția născ. Florica Serb, Virgil Serb, ca cununați și cununată.

Cronica bibliografică.

Carte de rugăciuni și cântări a părintelui Petru E. Papp, editată cu binecuvântarea P. S. Sale D-lui Episcop, având o mare și neașteptată trecere, a fost scoasă acum și în ediție de lux, pe hârtie foarte fină. Preotul noastră face un neprețuit serviciu vieții noastre religioase răspândind aceasta carte în cercuri căt mai largi. Mai ales acum în zilele de post fiecare creștin găsește în aceasta carte multă măngâiere. Ea de altfel se vinde în favorul școalăi confesionale din Pocula. Ediția simplă costă 1 cor. 20 fil., eea de lux fără toc 2 cor., iar cu toc și aurită 2 cor. 40 fil.

Pagini literare, anul I, numărul 3, a apărut cu următorul cuprins: Scrisoarea din urmă, fragment, de Al. Ciura. Versuri elegice, în amintirea lui Virgil Onițiu, de Andrei Bârseanu. Griji multe, schiță, de I. Agârbiceanu. Scrisori vechi, de Mărioara Valeanu. Cronica culturală de S. Din comorile bisericii române gr.-or. din Bucovina, de Al. S. Iorga. Două tendințe în teoria cunoștinței și Frânturi, de Lucian Blaga. Calvinismul și literatura românească, de Dr. Nicolae Drăganu. Orhideele, de Dr. Alesanpru Borza. Măruntișuri, de Gavril Todica. Bibliografie. Răspunsuri. Revista apare în Arad, sub îngrijirea unui comitet, de două ori pe lună. Redactor Victor Stanciu. Abonamentul pe un an 20 coroane, pe jumătate an 10 coroane. Numărul acesta (3) încă e împodobit cu numeroase ilustrații originale.

Concurse.

Pentru întregirea postului de preot din parohia de clasa a III-a Crivobara, tractul Belințului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie parohială de 32 jugăre pământ arător, cu intravilan de $\frac{1}{2}$ jugăr, dar fără casă parohială.

2. Stolele legale.

3. Eventualul ajutor dela stat.

Darea după sesie o plătește preotul.

Filioul preot e obligat să catehizeze școlarii gr.-or. rom. din parohie fără altă remuneratie.

Reflectanții la această parohie sunt poftiți să-și așterne petițiile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, comitetului parohial din Crivobara, pe calea oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. din Belinț (Belencze, Temes-megye) și a se prezenta în vre-o sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual în oratorie.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sérbi* protopresbiter.

—□—

2-3

Pe baza ord. V lui Consistor Nr. 422/13. 1916 prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în org. of. „Biserica și Școala”, pentru îndeplinirea parohiei Vărășeni de cl. a II din protopresbiteral Beiuș, denvenită vacanță prin trecerea în deficiență a parohului Terențiu Moga, pe lângă următoarele emolumente:

1. Pământ parohial, cu cimitire cu tot, de 18 cubule, după care darea are să o achite preotul; 2. Câte o zi de lucru eu jugul, ori cu brațele, acolo unde nu sunt vite de tras; 3. Stolele îndatinate; 4. Întregirea inferioară a dotației dela stat; 5. De locuință se va îngriji cel ales.

Recursele, ajustate cu documentele recerute și cu atestat despre eventualul serviciu prestat, sunt să se adresa com. par. din Vărășeni și a se trimite în terminul concursual P. O. oficiu protopresbiteral din Beiuș, având recurenții a se prezeta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Vărășeni, cu observarea §-lui 88 din Regulamentul pentru parohii, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. ppesc.

—□—

2-3

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă preotul Gheorghe Aurariu din parohia de clasa a II-a Cutina, tractul Belințului, să scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesia parohială;

2. Jumătate din intravilanul parohial;

3. Jumătate din pășunea ce se revine după sesie și

4. Jumătate din loate venitele împreunate cu postul de paroh.

Eventuala întregire dela stat ca capelan.

Reflectanții la acest post sunt poftiți să instruie petițiile concursuale în sensul concluzului nr. 84/1910 al sinodului episcopal, pentru parohii de clasa II-a și într-o Duminecă, ori într-o sărbătoare, a se prezenta în sf. biserică din Cutina, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Petițiile concursuale, adresate comitetului parohial, să trimit oficiului protopresbiteral gr. or. rom. din Belinț (Belencze, Temes-megye).

Alesul va plăti dările după pământul ce-l beneficiază și va catihiză pe elevii dela școala gr. or. rom. din Cutina fără remuneratie.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sérbi*, protopresbiter.

—□—

3-3